

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1193/2019
06.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., кога заступа Ђорђе Аксић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства правде, коју заступа Државни правобранилац из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7779/18 од 21.11.2018. године, у седници одржаној 06.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7779/18 од 21.11.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1034/16 од 13.04.2018. године, ставом 1. изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, права и слободе личности насталих неоснованим лишењем слободе, исплати 15.000.000,00 динара са законском затезном каматом на тај износ почев од 13.04.2018. године па до исплате. Ставом 2. изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у преосталом делу преко досуђеног, а до траженог износа од 21.405.000,00 динара са траженом каматом, као неоснован. Ставом 3. изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошковима парничног поступка исплати 78.000,00 динара у року од 15 дана. Ставом 4. изреке, ослобођен је тужилац од обавезе плаћања судске таксе.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7779/18 од 21.11.2018. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Вишег суда у Београду П 1034/16 од 13.04.2018. године у делу става 1. изреке којим је тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете досуђен износ од 7.000.000,00 динара са законском затезном каматом од 13.04.2018. године до исплате и у ставу 2. изреке, док су жалба тужиоца и жалба тужене у том делу одбијене као неосноване. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става 1. изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од још 8.000.000,00 динара са

законском затезном каматом од 13.04.2018. године до исплате. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу 3. изреке Вишег суда у Београду П 1034/16 од 13.04.2018. године и обавезана тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 63.000,00 динара у року од 15 дана. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 60.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се истиче битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП. Имајући у виду да се другостепени суд правилно изјаснио о непостојању наведених битних повреда одредаба парничног поступка и како пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или погрешној примени којих одредаба овог закона, то нема ни повреде из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је рођен 1976. године. Дана 03.12.2008. године лишен слободе и одређен му је притвор решењем истражног судије Окружног суда у Београду Ки 1162/08 од 05.12.2008. године из разлога предвиђеног одредбом члана 142. став 1. тачка 1. ЗКП, а због основане сумње да је извршио кривично дело за које је по закону прописана казна затвора од 40 година (тешко убиство). У притвору је провео укупно 1427 дана (скоро пуне четири године), односно до 30.10.2012. године када је решењем Апелационог суда у Београду Кж2 3975/12 од 13.10.2012. године тужиоцу укинута притвор тако што је преиначено решење Вишег суда у Београду Кв 3862/12 од 12.10.2012. године којим је тужиоцу био последњи пут продужен притвор и тужилац је пуштен на слободу одмах. Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 722/15 од 01.12.2015. године, у односу на окривљеног – овде тужиоца је преиначена пресуда Вишег суда у Београду К 917/14 од 03.06.2015. године у делу којим је овде тужилац оглашен кривим да је извршио кривично дело тешко убиство помагањем из члана 114. тачка 9. у вези члана 35. Кривичног законика и осуђен на казну у трајању од седам година. Тужилац је ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело које му је стављено на терет, а на основу одредбе члана 423. став 1. тачка 2. ЗКП. У време лишења слободе, тужилац је имао непуне 22 године живота и био запослен у фирми "ББ" која се бави техничком заштитом и видеонадзором. Неосуђиван је, а његово лишење слободе и боравак у притвору био је праћен многобројним натписима у дневној штампи. Будући да се критичном приликом сукобио са припадницима једне навијачке групе, у притвору је имао бројне проблеме са навијачима који су такође били у притвору. Због тога му је боравак у притвору нарочито тешко пао. Често је примао претње и батине, а због боравка у

притвору имао је проблем да поново заснује радни однос. Промењен је однос између њега и породице, након тога је радио физичке послове на градилишту. По савету Националног бироа за запошљавање регистровао је фирму за електроинсталације. Пре покретања судског поступка за накнаду штете обраћао се Министарству правде РС са захтевом за накнаду штете због неоснованог лишења слободе дана 01.03.2016. године.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је на основу одредбе чл. 200. и 277. ЗОО и члана 560. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку нашао да је тужбени захтев делимично основан. Обавезао је тужену да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износе ближе означене у првостепеној пресуди. Апелациони суд је одлучујући о жалби странака нашао да је у овој правној ствари правилно утврђено чињенично стање, али је првостепени суд досудио превелики износ на име накнаде нематеријалне штете. Зато је пресуду у том делу преиначио и уместо износа од 15.000.000,00 динара тужиоцу је на име накнаде нематеријалне штете досудио износ од 7.000.000,00 динара. У преосталом делу тужбени захтев је одбијен као неоснован и потврђена првостепена пресуда. Сходно одлуци о главној ствари апелациони суд је донео одлуку о трошковима поступка.

Оцењујући наводе ревизије тужене, Врховни касациони суд налази да се закључак и оцена апелационог суда заснива на правилној оцени утврђених чињеница и на правилној примени материјалног права. Другостепена одлука је свеобухватно образложена детаљно и ваљаним разлозима које у свему прихвата и ревизијски суд. Неосновани су наводи из ревизије да суд није досудио правичну накнаду јер није ценио све околности конкретног случаја и да је накнаду одмерио у високом износу супротно одредбама члана 200. ЗОО. Ово је из тог разлога што је евидентно да је тужилац приликом лишења слободе имао непуне 22 године и у притвору је провео скоро непуне четири године. Имајући у виду те околности као и остале чињенице које су правилно утврђене у првостепеном поступку (губитак радног места, поремећени односи са породицом, немогућност налажења новог радног места и сл), то је било од битног значаја за другостепени суд када је одмеравао висину накнаде штете за тужиоца. Та висина је по налажењу Врховног касационог суда правилно опредељена јер служи тужиоцу као сатисфакција за све оно што је претрпео након лишења слободе и у току даљег трајања кривичног поступка.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе из ревизије, али налази да исти нису од посебног значаја за доношење другачије одлуке.

Из напред наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија**

др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић